

Význam sestoupení do fyzického těla. Vidění duchovního Slunce

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Stuttgart, 22. února 1912

U věcí, o nichž jsme hovořili předevčírem, je především nutné a důležité, aby se je esoterik učil cítit, aby je nejen rozumově chápal. Než o tom ale budeme mluvit dále, zmiňme se ještě o některých dalších věcech, které jsou pro esoterika důležité a cenné.

Vstoupíme-li do esoterního proudu, je zcela přirozené, že si položíme otázku: Jak posunu svou duši kupředu, jak ji mohu vyvíjet k vyššímu? Tady je navýsost důležité, abychom pevně stáli na esoterním stanovisku, z něhož pohlížíme na život, z něhož necháváme do života plynout světlo. Proudům své doby se máme otevírat z pozice spirituálního světa. Nemá vůbec žádný smysl koketovat s jinými směry, protože se nám jeví jako theosofické, a povrchně se jimi zabývat. To přímo brání našemu pokroku. Mnohem lepší by bylo připojit se k více či méně nesprávnému směru, domníváme-li se, že nám dá více; on nám pak totiž také to své poskytne. Pravý esoterik musí ze svého pevného, neotřesitelného stanoviska hledět bdělým zrakem vstříc životu; neboť život bude stále složitější. Tyto komplikace jsou vytvářeny luciferskými bytostmi, jež při mystériu na Golgotě zaostaly ve vývoji, to znamená, že nepojaly důsledky tohoto mystéria. To, co se teď děje v duchovních světech, působí na toho, kdo do nich dokáže nahlížet, mnohdy otřesným dojmem.

To, co nám Lucifer přinesl, tedy že jsme vstoupili do svého fyzického a éterného těla a nezůstali se vznášet nad nimi, pro nás bylo vlastně dobré; naše Já tím totiž získalo sílu poznání a paměť. Paměť je něco, co je i poněkud zdrženlivé. Bez paměti bychom se však při způsobu, jakým vězíme ve svém těle, neobešli a především bychom

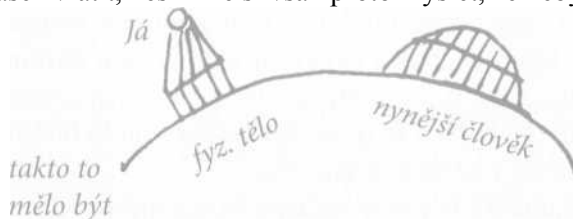
nedokázali rozlišovat skutečnost a iluzi. Jestliže bychom pomysleli na člověka, kterého jsme znali před dvaceti lety, a k tomuto vzpomínkovému útvaru bychom přistoupili a pozdravili ho, jak bychom to museli nazvat halucinací. Tomuto druhu halucinací bychom se však oddávali, kdybychom něco zůstavšího považovali za něco současného - to se ovšem v následujících dobách bude mnohdy dít.

Luciferské bytosti, které zaostaly při golgotském mystériu, si vytvořily takřikajíc předvoj v jistých duších, jichž se zmocnily po jejich poslední smrti. Jsou to duše, které žily v čase [Johannese] Taulera a Mistra Eckharta ve 13. století a které patřily ke společenství beghardů. Ty se v dalších dobách snaží zmást myslí lidí a jako prostředek při tom používají stará náboženství, bráhmanismus a buddhismus. Ta byla tím správným ve své době, kdy byla dána starým Indům, zvláště pak bráhmanismus byl mnohem spirituálnějším náboženstvím, než zatím stále ještě je křesťanství. Že však křesťanství dosud není dále, za to může skutečnost, že Evropané si od středověku nechávali ujít příležitost, aby to, čeho se jim dostávalo, náležitě rozvíjeli. Především sem ale jako záplava pronikne z Číny vysoká duchovní kultura, jež bude Evropanům velmi imponovat, protože díky svému vysokému stáří, které sahá až do [dob] Atlantidy, současné křesťanství daleko převyšuje. To, co se teď událo v Číně, má možná význam z vnějšího politického hlediska; esoterik však jako na výraz mnohem dalekosáhlejšího duchovního významu musí pohlížet na knihu jednoho vynikajícího Číňana, Ku Hung Minga, *Obrana Číny proti evropským myšlenkám*, která byla přeložena také do němčiny.

Ku Hung Ming je významný myslitel. Co říká, není nesprávné, přesto je v tom [obsaženo] mnohé, co by esoterika mělo přimět k zamyšlení. Ku Hung Ming říká, že křesťanští misionáři přišli do Číny proto, aby do prastaré vznešené kultury přinesli křesťanství. Podařilo se jim to? Ne. Místo toho došlo k něčemu jinému. Misionáři přinesli čínskou kulturu zpět do Evropy a zhruba od doby Francouzské revoluce je podle něj Evropa mnohem čín- štější, než vůbec tuší.

Tento Číňan velmi dobře ví, že jeho národ spravuje paměť lidstva a že tato skutečnost působí na Evropana hlubokým dojmem. Paměť však je, jak bylo řečeno, darem Luci-

férovým. Jeho přičiněním jsme sestoupili do svého fyzického těla, byli jsme vyhnáni z ráje duchovních světů. Tento Luciferův čin musíme zase zvrátit, nesmíme si však proto myslet, že nebyl nutný.

Mohli bychom se ptát, proč jsme vůbec museli sestoupit. To by však bylo stejné, jako kdyby někdo, komu bychom navrhli, aby se vydal na nějaké místo, odpověděl, že to přece není nutné a že zůstane raději tam, kde je. Potom však tu zkušenost neučiní. A my bychom nikdy nedosáhli onoho zpevnění našeho Já, kdybychom takto nevstoupili do fyzického těla.

Nyní však máme toto tělo považovat čím dál více jen za nástroj. Když ovšem pomocí meditace a koncentrace dospějeme k tomu, že ho opustíme a vidíme ho ležet před sebou, nejsou [jeho] orgány v činnosti. Oči nevidí, uši neslyší. Tělo má hodnotu rostliny, ovšem rostliny vysoce vyvinuté, a tak jak tu před námi leží, musíme si říci, že bychom si měli naprosto odvyknout hovořit o „nižším“ fyzickém a „nižším“ éterném těle; neboť tato dvě těla jsou ve své ústrojnosti něčím zázračným. Fyzické tělo je chrám, jež nám postavili dolní bohové, a za to, co je na něm vadného a špatného, můžeme jen a jen my. A když se pak podíváme na sebe, obyvatele tohoto chrámu, zjistíme, že my, to jest naše duchovní část, máme podobu draka, podobu červa.¹ Leckoho, kdo si namlouvá, že žije nezištně, jen pro své bližní, vidí jasnozřivý člověk s daleko předsu-

¹ V něm. orig. *Wurm*; pro německé povědomí k sobě drak a červ mají blízko, viz též německé označení určitého typu draka výrazem *Lindwurm*, přičemž slovní základ první poloviny tohoto složeného výrazu poukazuje na výrazy ohebný, měkký; jde o draka s krátkýma nohama a dlouhým hadovitým, červovitým tělem; obdobou je i biblický starozákonní leviatan či livjatán (např. Ž 74, 13-14),

nutými čelistmi a dozadu ubíhajícím červím čelem jako znamením jeho egoismu. Tuto červí podobu má zatím naše duše, a abychom ji stále neviděli, postavili před ni dobří bohové strážce prahu. Měli bychom si ovšem předsevzít, že tohoto draka budeme proměňovat a povznášet vstříc vyšším bohům. To má být naší neustálou prací. Když starý Egyptan kráčel při svém zasvěcování chrámem, mezi řadami sfing, říkal si, že tento chrám je fyzickým obrazem dokonalého příbytku boha a že musí dosáhnout tohoto božství, aby byl hoden přebývat v chrámu svého těla.

Při vystoupení z těla tedy oči ztrácejí schopnost vidět. Nevidí už fyzické Slunce, tedy to, co toto Slunce osvětluje. Zato si člověk sám osvětluje své okolí a vnímá barvy a tóny duchovního světa. Schopnosti jeho duchovní části rostou. Pokud ale člověk toto vystoupení přežene, mohou tím fyzické oči utrpět. Přestanou pak jasně vidět a všechno jako by bylo obklopeno aurou. V Anglii teď dokonce existují určité nástroje, aby jejich prostřednictvím byly vidět aury věcí. To je však přímo škodlivé pro oči a zdravé vystupování z těla nemá takové praktiky zapotřebí.

Starý Atlantan také ještě neměl jasné vidění věcí. Neměl ho zapotřebí, neboť slunce dosud bylo zastřeno hustými mlžnými masami a na konci atlantského období bylo viditelné na celé obloze jako obrovský barevný kruh s bledým, zastřeným středem.

Ve starém Egyptě se fyzickými prostředky dosahovalo při zasvěcení toho, že žák viděl skrze Zemi na její druhé straně Slunce. Nyní však máme jen duchovním cvičením dosáhnout vidění duchovního Slunce.

GA 266/II